

KUNNSKAPSLØFTET

**PLAN FOR
KOMPETANSEUTVIKLING
I
VERDAL OG LEVANGER
KOMMUNER**

**MÅLGRUPPE
PERSONALE I GRUNNSKOLEN
2009 – 2012**

1. Innledning

Planen for kompetanseutvikling omfatter prioriterte opplæringstiltak for grunnskolepersonale i Levanger og Verdal for å møte kravene i Kunnskapsløftet.

Forankring

Opplæringstiltakene er utarbeidet med utgangspunkt i møter med skolelederne i kommunene, innspill fra pedagogene og arbeidstillitsvalgte i begge kommuner. I tillegg er høringsutkast sendt alle skolene og lærerorganisasjonene i Levanger og Verdal.

Ansvarlig for oppfølging av prosjekt og plan

En prosjektgruppe for kompetanseplanen bestående av rektorer, tillitsvalgte, ansatte ved PPT samt kommunalsjefer for oppvekst fra begge kommuner er oppfølgende gruppe for vedtak og gjennomføring av tiltak sammen med prosjektleder.

Kunnskapsløftets visjon

Å skape en bedre kultur for læring for et felles kunnskapsløft (UFD:F13/04s3)

Kunnskapsløftets mål

Målet med reformen **Kunnskapsløftet** er at det beste i grunnopplæringen i Norge ivaretas og utvikles videre – slik at elever og lærlinger settes bedre i stand til å møte kunnskapsamfunnets utfordringer.

Stortingets behandling av St. meld 30 (2003-2004) **Kultur for læring**, samt St. meld 16 (2006-2007) **Og ingen stod igjen .....** **Tidlig innsats for livslang læring**, St. meld 31(2007-08) **Kvalitet i skolen, Stortingsmelding 11(2008 – 09), Ny strategi for videreutdanning av lærarar** (nr 74-08, 27.10.08) medfører endringer det vil ta tid å gjennomføre i skolene våre.

Tiltak

Tiltakene i planen skal være utviklingstiltak på både fag og systemnivå som setter skolene bedre i stand til å utføre sine oppgaver i tråd med Kunnskapsløftet.

Fem grunnleggende ferdigheter skal styrkes og integreres på alle nivå:

- det å lese
- uttrykke seg muntlig
- uttrykke seg skriftlig
- kunne regne
- kunne bruke digitale verktøy

L97s generelle del beholdes, og **Læringsplakaten** innføres som forpliktende bindeledd mellom generelle del og fagplandel for alle 13 trinn.

Med bakgrunn i tidligere gjennomførte lokale kompetanseplaner, satser Levanger og Verdal på:

- leseopplæring
- regneopplæring
- fremmedspråk
- rådgiving (karriereveiledning – sosialpedagogikk)
- elevvurdering
- digital kompetanse
- læringsmiljø

Kommunale føringer

”Kvalitetsplan 2006 – 2009, Sammen skal vi gjøre skolen i Levanger bedre” i Levanger kommune og ”Strategiplan for Verdal, oppvekstsektoren” i Verdal kommune ligger til grunn for arbeidet. Planene rulleres årlig.

Kompetanseplanen for Kunnskapsløftet er i tråd med pkt.4.3 ”Fokusområde kompetanseutvikling” i Kvalitetsplan 2006-2009, ”Sammen skal vi gjøre skolen i Levanger bedre” og pkt. 5, ”Satsingsområde ledelse og personalutvikling”, i Strategiplan for Verdal, oppvekstsektoren.

2. Mål

Målet er å sette elever bedre i stand til å møte kunnskapssamfunnets utfordringer. Dette skal gjøres gjennom å gi pedagogisk personale økt faglig kompetanse, sette dem i stand til å gi alle elever en bedre tilpasset opplæring og gjøre de ansatte best mulig forberedt til å gjennomføre endringer og mål som Kunnskapsløftet medfører.

3. Bakgrunn for valg av tiltak for 2009 - 2012

1. Kartlegging av kompetansebehov.
2. Resultat av dialog og oppsummering i rektormøter i Levanger og Verdal.
3. Evaluering av tiltak
4. Erfaringer med tidsaspekt i implementeringsprosesser, generelle signaler fra skolene om behov for å bruke mer tid på læringsstrategier, mål, kjennetegn på måloppnåelse og bedre vurderingspraksis samt grundig innføring i It`s Learning. Det er tatt hensyn til innspill fra ansattes organisasjoner
5. Resultater av større satsing etter utviklingsprosjektene i skolene 2006- 2008 ved å konsentrere seg om videreformidling av MATTEHUSET som følger opp Kunnskapsløftets krav.
6. Resultater av Nasjonale prøver.
7. Erfaringer med nettverk innen matematikk og utdanningsvalg
8. Gjennomgang av Kunnskapsløftets mål og gjennomgang av nasjonale føringer.

4. Oppsummering av innhold i planen for 2009 – 2012

- **Lese – og skriveopplæring**, større satsing på kurs over 1,5 år
- **Digital kompetanse**, og det satses i denne omgang først på kursing i It`s Learning for alle lærere i grunnskolen
- **Bedre vurderingspraksis**, mål, og kjennetegn på måloppnåelse
- **Læringsmiljø**, utvikle lokale veiledere i programmet Webster Stratton for barnehage og de laveste trinn i grunnskolen samt tiltak ved 3 av ungdomsskolene
- **Matematikk**, kurs i bruk av verktøyet ”MATTEHUSET”
- **Studier i engelsk** for barne- og ungdomstrinn i samarbeid med HINT
- **Spansk/tyisk** kurs/studier for lærere i ungdomsskolen
- **Nettverk** innen norsk, matematikk, utdanningsvalg, It`s Learning, spansk samt engelsk

5. Forklaring på ulike tiltak

Nettverk:

Samlinger kommunalt/interkommunalt for lærere med interesse/oppgaver knyttet til bestemte fag. Hvert nettverk ledes av en nettverkskoordinator. Nettverket arbeider med

faglig og pedagogisk oppdatering og deling av erfaringer og metoder. Spesielt fokus på tilpasset opplæring og bruk av digitale verktøy.

Nettverkene er et frivillig tilbud til lærere om å komme sammen og samarbeide om å holde seg faglig oppdatert.

Kurs:

Gjennomføres innenfor fag/områder med innleid(e) kursholder(e).

Mal for kursene er i henhold til kartlegging av kompetansebehov i skolene, primært dagskurs og noen kortere kurs som avvikles mellom kl. 1230 – 1600, 4 – 6 ganger.

Enkelte kurs strekker seg over hele året med aksjonslæring som metode. Eksempel er lese-skriveopplæring og læringsmiljø.

(Med aksjonslæring mener vi at læringen foregår ved at man prøver ut ny kunnskap i praksis, reflekterer systematisk på egen skole og sammen med andre på kurs, trekker de beste erfaringer ut av det, før man går videre og gjentar samme prosess etter innføring av ny kunnskap: ”gjort – lært – lurt”.

Kursene skal ha et spesielt fokus på:

- tilpasset opplæring
- pedagogisk bruk av digitale verktøy innenfor faget/området.

Innhold/bestilling:

Det settes sammen en faglig gruppe innen aktuelt fagområde som definerer kursbestillinger sammen med prosjektleder - som finner gode kursholdere.

Kurspåmelding går via rektor til prosjektleder.

Studier:

Kompetansegivende studier gjennomføres innen ulike fag både modulbasert og som distansestudier ved ulike høyskoler og universitet i Norge.

I samarbeid med HINT har vi fått et toårig modulbasert engelskstudium som samlet gir 30 studiepoeng. Noen lærere bygger videre på sin grunnutdanning ved å ta enkeltmoduler i eget tempo. Andre tar helårige distansestudier over 1-2 år som er basert på samlinger og egenstudier.

Det er viktig å satse på den formelle kompetansen innen øremerkede fag og videre kunne få tilgang til flere modulbaserte studier gjennom samarbeid med HINT.

Videreutdanning (poenggivende) tar sikte på å supplere tidligere utdanning for å holde seg oppdatert i sitt fag eller få ny kunnskap om nye områder.

Etterutdanning tar sikte på å supplere grunnutdanningen innenfor et fagområde med ajourføring og fornyelse.

TILTAK OMRÅDE 1 - videreutdanning:

Etter- og videreutdanning for det pedagogiske personalet i grunnsopplæringen generelt

En videre satsing på en pedagogisk utviklingsarbeid vedrørende tilpasset opplæring i begge kommuner i tråd med statens satsing, føringer i Kunnskapsløftet og registrert kompetansebehov i kommunene.

Kommunene må søke om midler til videreutdanning 2009

Utdanningsdirektoratet har informert om ny ordning for tildeling av midler til videreutdanning i 2009.

Det er fordelt 117 millioner kroner til videreutdanning derav kr. 2.466.000,- til Nord-Trøndelag som gir 48 studieplasser.

Følgende studieplasser er frikjøpt:

Nord-Trøndelag	trinn	antall	studiested	
Norsk 1	u	3	Høgskolen i Sør-Trøndelag	
Norsk 2	u	6	Høgskolen i Sør-Trøndelag	
Sørsamisk		2	Høgskolen i Nord-Trøndelag	
Engelsk 1	u	5	Universitetet i Tromsø	
Engelsk 2	u	4	Høgskolen i Nord-Trøndelag	
Matematikk	u	2	Høgskolen i Bodø	
Matematikk	u	6	Høgskolen i Sør-Trøndelag	
Leseopplæring	b	6	Høgskolen i Sør-Trøndelag	
Fysikk	vg	2	NTNU	
Kjemi	vg	2	NTNU	
Yrkesfag***		2	Høgskolen i Akershus	
Rådgivning		3	NTNU	
Kunst og håndverk		2	Høgskolen i Volda	
Musikk		1	Høgskolen i Bergen	
Mat og helse		1	Høgskolen i Bergen	
Kroppsøving		1	Norges Idrettshøgskole	
		48		
Samlet tildeling				2 466 000
Midler til vikarutgifter for gratis studieplasser				2 400 000
Midler til vikarutgifter og studieavgifter til andre fagområde				66 000

Det er slik å forstå:

Lærere som får tilbudet, må selv velge om de ønsker å arbeide 20% eller ta full studiepermisjon med 80% lønn.

Verdal og Levangers forventninger:

Med frikjøp av 48 studieplasser og 24 kommuner i vårt fylke, må vi erkjenne at en nøktern vurdering av satsingen kanskje lander på totalt 6 studieplasser, 3 til Verdal og 3 til Levanger. Skolene sender sine søknader til kommunalsjefene som videresender dem til Fylkesmannen innen. Fylkesmannen vurderer søknadene og man tildeler studieplasser. Minimum 20 % av midlene skal benyttes til lese- og skriveopplæring. Dessverre er satsingen minimal i forhold til fokus i media og markedsføring av ”en større kompetansesatsing.”

Kommuneovergripende pedagogisk utviklingsarbeid i begge kommuner

Lese - og skriveopplæring:

Forebygging av lese- og skrivevansker - spesielt rettet mot de omlag 20 % som vi vet trenger litt ekstra for å oppnå forventede mål. Hensikten er å sette lærerne bedre i stand til å iverksette tiltak og bli tryggere på at det de igangsetter er faglige gode tiltak. I løpet av perioden er det et mål å utvikle gode leseveiledere/lesespesialister i begge kommuner og videreutvikle kommunale lese- og skriveplaner og det søkes samarbeid med HINT om lese- og skriveopplæringen.

Digital kompetanse:

Vi har etablert et system av ”superbrukere” som gjennom tiltaksperioden kurser ansatte i grunnskolene innen bruk av It's Learning slik at det blir et naturlig arbeidsverktøy i skolen og mellom skolen, eleven og heimen.

Bedre vurderingspraksis, - mål og kjennetegn på måloppnåelse:

Systematisk opplæring gjennom kurs og oppfølging av skolene i perioden slik at lærerne blir kjent med og forankrer det i sin praksis innen alle fag. Opplæringen benytter aksjonslæring som metode.

Læringsmiljø:

I første rekke for å utvikle lokal kompetanse gjennom sertifisering av veiledere innen programmet Webster Stratton (barnehage og småtrinnene i grunnskolen) i samarbeid med Tromsø Universitet i samarbeid med noen barneskoler.

Gjennomføre og prøve ut et aksjonsorientert program for ungdomstrinnet i samarbeid med 2 ungdomsskoler i Verdal, en i Levanger og Midt Norsk Kompetansesenter for Atferd (også sertifiserte veiledere i Webster Stratton) i 2009. Tiltakene evalueres 2009/2010.

Ut fra erfaringer og resultater, skal det vurderes i hvilken grad man ønsker og kan satse på læringsmiljøet i begge kommuner fra 2010 – 2012. (K06 s. 16 – sosial kompetanse)

Kurs - etterutdanning

NORSK, lese- og skriveopplæring

Opplæring med fokus på begrepsopplæring og grunnleggende lese- og skriveopplæring.

Målgruppe: Pedagoger i grunnskolen, PPT samt barnehagene vedrørende begrepsopplæring. (Egen finansiering for barnehagene).

Start høst 2009

MATEMATIKK

MATTEHUSET, verktøy for måloppnåelse, kurs i begge kommuner

Start høsten 2009

ENGELSK

Fortsettelse av påbegynte studier i samarbeid med HINT 2009-2010 (30 stp.).

2. FREMMEDSPRÅK

Oppfølgingskurs ”Den internasjonale språkpermen” etter kurs i muntlig eksamen fremmedspråk.

Høsten 2009

SPANSK/TYSK: kurs eller studier i tråd med finansiering

NATURFAG INNE- OG UTE

Studiemodul på 15 sp ved HINT etter ekstra midler tildelt HINT fra FMNT.

DIGITAL KOMPETANSE: It's Learning

Opplæring av alle pedagoger skoleåret 2009/10. Felles opplæringsprogram for kommunene.

LÆRINGSMILJØ – kurs tilknyttet kommuneovergripende utviklingsarbeid

Fokus på skolens evne til å støtte opp om et systematisk og helhetlig arbeid med det sosiale læringsmiljøet i skolen.

Målgruppe: Pedagogisk personale samt elevassistenter i skolen

Mål:

1. Utvikling av skolen som organisasjon med vekt på å styrke personalets kollektive kompetanse og forpliktelse, ved blant annet å styrke lærernes kompetanse i klasseledelse.
2. Tiltak rettet mot elevene: Hva forventes av elevene på ulike trinn? Empati – selvhverdelse – samarbeid – selvkontroll – ansvarlighet – oppførsel

Intensjonen er å fortsette arbeidet ut over 2010 etter en videre planlegging og finansiering.

DIVERSE KURS og aktuelle arbeidsoppgaver

Påkommende opplæringsbehov i kjølvannet av utviklingsarbeid som pågår innen rammen av budsjettet, herunder utdanningvalg, aksjonslæring, læreplanforståelse, vurderingskompetanse faglig og vedrørende læringsmiljø.

TILTAK OMRÅDE 2: NETTVERK

Reformrelatert kompetanseutvikling for det pedagogiske personalet i grunnsopplæringen og utvikling av kultur for læring i den enkelte skole og lærebedrift.

MATEMATIKK:

Videreføres i perioden i begge kommuner, separate nettverk.

UTDANNINGSVALG:

Videreføres i perioden mellom rådgivere i begge kommuner.

SPANSK:

Etableres etter eksamensavslutning våren 2009, felles for kommunene.

NORSK:

Etableres etter lese- skriveopplæringen, felles for kommunene.

IKT:

”Team It`s Learning”: superbrukerne felles for kommunene.

TILTAK OMRÅDE 3:

Kompetanseutvikling for pedagogisk ledelse ved den enkelte skole.

”Forsterking av tydeligere og bedre lederskap i skolen”

Generell grunnutdanning for ledere i Levanger og Verdal kommuner i samarbeid med HINT fortsettes.

Sentrale elementer:

Teamarbeid / teamledelse, organisasjon og ledelse, Kunnskapsledelse og innovasjon, personalledelse – relasjonsorientert ledelse, Endringsledelse og kvalitet, coaching, mentorordningen, veiledning/dialogbasert ledelseskompetanse, Prosjektarbeid og prosjektledelse, økonomisk styring, IT som ledelsesverktøy, Hva kjennetegner organisasjoner i endring.

Rullering av plan og evaluering av resultater

Planen er årlig rullert, 4. gang våren 2009. Den søkes fulgt, men man må ha frihet til noen endringer om det kommer signaler om det fra Utdanningsdirektoratet eller andre sentrale samarbeidsparter i perioden.

Levanger/Verdal

3. april 2009

Prosjektgruppen i Kunnskapsløftet

v/ Tone Volden Rostad, Prosjektleder

SENTRALE DOKUMENT:

OPPLÆRINGSLOVEN:

<http://www.lovdata.no/cgi-wift/wiftldles?doc=/usr/www/lovdata/all/nl-19980717-061.html&dep=alle&kort+,+titt=oppl%c6ringsloven&>

FORSKRIFT TIL OPPLÆRINGSLOVEN:

<http://www.lovdata.no/for/sf/uf/uf-19990628-0722-0.html>

KUNNSKAPSLØFTET:

<http://odin.dep.no/ufd/norsk/aktuelt/nyheter/045071-990406/dok-bn.html>

STORTINGSMELDING 16: og ingen sto igjen... Tidlig innsats for livslang læring

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/stmeld/2006-2007/Stmeld-nr-16-2006-2007-.html?id=441395>

STORTINGSMELDING 30: Kultur for læring

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/stmeld/20032004/Stmeld-nr-030-2003-2004-.html?id=404433>

STORTINGSMELDING 31: Kvalitet i skolen

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/stmeld/2007-2008/stmeld-nr-31-2007-2008-.html?id=516853>

STORTINGSMELDING 11: Læreren Rollen og utdanningen

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/stmeld/2008-2009/stmeld-nr-11-2008-2009-.html?id=544920>

Ny strategi for videreutdanning av lærer

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/pressemeldinger/2008/--vidareutdanning-for-lararar-skal-gi-be.html?id=533971>

PLANER I LEVANGER:

[Kvalitetsplan 2006 – 2009, Sammen skal vi gjøre skolen i Levanger bedre Kultursekken](#)

KFUL:

[Foreldreutvalget i grunnskolen i Levanger](#)

PLANER I VERDAL:

<http://www.verdal.kommune.no/skole/index.html>

- Plan for kvalitet i oppvekstsektoren 2005 – 2008
- Strategiplan for oppvekstsektoren 2005 – 08
- Kvalitetsutviklingssystem for oppvekstsektoren
- Strategisk satsingsplan for matematikkfaget